

Helsinki, syysk. 18 p. 1935.

K. Herra Opetusministeri Oskari Mantere,

H e l s i n k i.

Kirjelmäanne johdosta viime elokuun 19 päivältä pyydän kunnioittavimmin esittää seuraavaa:

Mainonta on nykyaikaisessa elämässä muodostunut siksi tärkeäksi tekijäksi, ettei sitä ole jätettävä hyväksi käyttämättä myöskään valtion palveluksessa, erityisesti, koska valtiolla itsellään on käsissään mahtavia mainontavälineitä, kuten radio, posti j.n.e. Mutta maisteri H.J. Viherjuuren ehdotukset, vaikkakin ne useissa kohdin epäilemättä ovat harkitsemisen arvoisia, näyttävät ensimmäisenä otteena menevän ehkä liian pitkälle. Jo aikaisemmalta ajalta liittyy nimittäin Suomen kansan käsityksessä mainontakäsitteeseen luullakseni jonkinlainen humbuugin sivumaku riippuen ainakin osaksi nähtävästi siitä tavasta, jolla mainontaa usein on maassamme erilaisten tarkoitusten hyväksi käytetty. Sentähden näyttäisi tarkoituksenmukaiselta, että mainonnan käyttäminen laajemmassa mitassa valtion tarkoituksiin aluksi tapahtuu varovaisesti, vähitellen totuttamalla yleisöä siihen ja erityisesti pitämällä huolta, että se pidetään korkealla tasolla ja ettei sitä valtiovallan nimissä käytetä aseena päivän puoluepoliittisissa taisteluissa. Parasta olisi ehkä myös aluksi rajottua mainontaan vain konkreettisissa asioissa,

Opetusministeri O. Mantere, Hki. 18/9'35.

---

jotka helpommin ovat yleisön tajuttavissa, ja jättää valtion aatteellinen mainonta riippuvaksi niistä kokemuksista, joita käytännöllisessä työssä vähitellen saavutetaan. Ensimmäisenä askeleena valtion mainonnan tehostamiseksi olisi ehkä otettava harkittavaksi kysymys jo nykyään tapahtuvan mainonnan keskittämisestä, yhtenäistytymisestä ja järkipäristyttämisestä. Harjoittavathan useat valtion liikkeet, laitokset ja virastotkin jo melko laajaakin mainontaa, osittain oman toimintansa tehostamiseksi, osittain, kuten esim. matkailumainonnan ollessa kysymyksessä, kansantaloudellisten tarkoituksien saavuttamiseksi. Tavallaan valtiomainonnaksi on kai myöskin katsottava sitä tiedotustoimintaa ja suoranaisenkin propagandan kustantamista, jota ulkoministeriön aloitteesta tai kontrollin alla on maamme tunnetuksi tekemiseksi ulkomailla harjoitettu. Kaiken tämän mainontatyön keskittäminen ja yhtenäistyttäminen olisi todennäköisesti omansa lisäämään sen tehoa ja edistämään siihen käytettyjen varojen tarkoituksenmukaista käyttämistä kuin myöskin luomaan parempia mahdollisuuksia valtiomainonnan tarkoituksenmukaiselle kehittymiselle. Olisiko tämän tarkoituksien saavuttamiseksi parasta antaa valtion mainonta kokonaisuudessaan erityisen valtion propagandakeskuksen tehtäväksi vaiko jatkettava sitä erillään kuten tähänkin asti, mutta järjestettävä toiminnalle yhtenäiset suuntaviivat ja kiinteä jatkuva yhteistyö mainontaa harjoittavien valtion elinten kesken, on kysymys, johon maisteri Viherjuuren selvitys ei mielestäni anna täysin riittävää valaistusta. Kun en omasta puolestani ole valmis lopullista mielipidettä tässä kohdin esittämään, ehdottaisin, että kysymykseen tulevien valtion yritysten ja laitosten

Opetusministeri O. Mantere, Hki. 18/9'35.

---

ten edustajille, jotka voisivat käyttää apunaan asiantuntijoita, annettaisiin tehtäväksi valmistaa ehdotus valtion mainonnan yhtenäistymiseksi ja suuntaviivat sen kehittämiseksi.